

Pestprotocol

Aanpak pestgedrag

Als er geen concrete aanwijzingen voor of meldingen van pestgedrag zijn, dan zal de leerkracht toch in algemene vorm regelmatig over pesten praten. Als er wel vermoedens zijn, maar geen concrete aanwijzingen, dan zal de leerkracht proberen om door middel van klassengesprekken bij het probleem in de klas te komen. Hiermee neemt de leerkracht een duidelijke stelling in tegen pesten.

Wanneer leerlingen elkaar pesten worden de volgende stappen gevolgd:

Stap 1:

De gepeste leerling, een ouder of een medeleerling meldt het pesten bij de leerkracht.

Stap 2:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Ook wordt gesproken over de consequenties (Stap 4, FASE 1) bij herhaling van pesterijen tussen dezelfde leerlingen. Ouders worden hierover op de hoogte gebracht. Bij twijfel over de juiste consequentie, ga in gesprek met collega's.

Stap 3:

Bij herhaaldelijk pesten volgt een gesprek apart met de leerling die pest en met de leerling die gepest wordt.

De fases van bestraffen treden in werking.

Er wordt een notitie in het dossier, van de leerling die pest, gemaakt en de leerkracht meldt het pesten bij directie en collega's. Daarmee worden de collega-leerkrachten alert bij het surveilleren tijdens buitenspelen en in de gangen. Bij een melding omschrijft de leerkracht de toedracht in het leerlingvolgsysteem en worden de ouders van de pester en gepeste leerling op de hoogte gebracht.

Leerkrachten, leerling en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een passende oplossing. Er wordt gesproken over de sancties die opgelegd kunnen worden als het gedrag niet verbeterd (zie stap 4; FASE 1)

Ook is het belangrijk om in deze fase het pestgedrag te bespreken in de klas. Denk hierbij aan het toepassen van FIDES.

Stap 4:

FASE 1:

De leerkracht confronteert de pester met het feit dat zijn/haar gedrag niet verbeterd is en koppelen daar direct een consequentie aan. Daarbij moet men denken aan onderstaande voorbeelden:

- Een of meerdere pauzes binnen blijven
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

NB. De IB-er en directeur van de school wordt in elke fase op de hoogte gebracht van de casus en het verloop van de interventies en de daarbij horende afspraken.

FASE 2:

- Als acties in fase 1 onvoldoende effect hebben, volgt er een gesprek met de pester en zijn/haar ouders. De medewerking van de ouders wordt duidelijk gevraagd om een einde aan het pesten te maken. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester nadrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd. De op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Alle activiteiten en afspraken worden schriftelijk vastgelegd in het leerlingvolgsysteem van het kind.

FASE 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan de IB-er, gedragsspecialist of externe deskundige hulp worden ingeschakeld.

FASE 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag worden door leerkracht, intern begeleider en directeur (en ouders) passende maatregelen genomen.

FASE 5:

- In uitzonderlijke gevallen kan een leerling door de directeur geschorst of verwijderd worden. Dit gebeurt in overleg met het bestuur. De inspectie en leerplichtambtenaar worden hiervan op de hoogte gebracht.

Interventies

Bij vermoeden van pesten wordt gezocht naar bevestiging van die vermoedens door:

- observaties in de klas, gesprekken met kinderen door groepsleerkracht;
- observaties door surveillerende leerkrachten tijdens de pauzes;
- informatie van vakleerkracht/vervangende groepsleerkracht;
- een gesprek met de ouders van slachtoffer en van dader;
- het probleem inbrengen tijdens teamvergadering of leerlingbespreking;
- het probleem eventueel bespreken met externe instanties.

Hulp en begeleiding

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er wordt gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- Leerling laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. (Matroesjka)
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld: je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest. (10 ballonnen)
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Complimenteer als de leerling zich anders opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s)
- Het gepeste kind niet teveel beschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten kan toenemen.

Begeleiding van de pester:

- Praten: zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen). Hierbij is contact met de ouders ook belangrijk: elkaar informeren en overleggen. De oorzaak voor het pesten hoeft immers niet (alleen) binnen school te liggen;
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest, complimenteren als het kind zich aan de regels houdt;
- Het kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen;
- Zoeken van een sport of club, waar het kind kan ervaren dat contact andere kinderen wel leuk kan zijn;
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstrainingen: jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie;
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Tips voor ouders:

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;
- Als het pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken;
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken;
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus;
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden;
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed extra aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind;
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus;
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan;
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag;
- Geef zelf het goede voorbeeld;
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen;
- Leer uw kind voor anderen op te komen.